

ارزیابی تحمل به یخ زدگی ژنوتیپ‌های عدس (*Lens culinaris Medik.*) تحت شرایط کنترل شده

کوروش شجاعی نوفرست^۱، احمد نظامی^۲، حمیدرضا خزاعی^۲ و جواد رضایی^۱

۱: دانشجوی دکتری فیزیولوژی گیاهان زراعی دانشگاه فردوسی مشهد.

۲: عضو هیئت علمی دانشگاه فردوسی مشهد.

koshojaei@yahoo.com

به منظور ارزیابی تحمل به یخ زدگی ژنوتیپ‌های عدس تحت شرایط کنترل شده، این آزمایش در دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد اجرا شد. در این آزمایش اثر ۹ دمای یخ زدگی (صفر، ۳-، ۶-، ۹-، ۱۲-، ۱۵-، ۱۸-، ۲۱- و ۲۴- درجه سانتی‌گراد) بر هفت نمونه عدس (۵ ژنوتیپ متحمل به سرمای و دو ژنوتیپ رباط و قزوین)، مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد که بین ژنوتیپ‌های مورد بررسی از نظر درصد بقاء تفاوت معنی داری وجود نداشت، اما اثر دماهای آزمایشی بر این صفت معنی دار ($P \leq 0/01$) بود. کلیه ژنوتیپ‌ها تا دمای ۱۲- درجه سانتیگراد قادر به بقاء بودند و در دماهای پایین‌تر از بین رفتند. اثر ژنوتیپ بر وزن خشک بوته و ارتفاع ساقه معنی دار ($P \leq 0/01$) بود. ژنوتیپ MLC-60 و ژنوتیپ قزوین به ترتیب بیشترین و کمترین وزن خشک بوته و ارتفاع ساقه اصلی، پس از دوره بازیافت را داشتند. دما نیز اثر معنی داری ($P \leq 0/01$) بر وزن خشک بوته و ارتفاع ساقه اصلی داشت، به طوری که کاهش دما به ۱۲- به ترتیب سبب ۳۳/۳ و ۲۸ درصد کاهش در وزن خشک بوته و ارتفاع ساقه شد.

کلمات کلیدی: عدس، یخ زدگی، بقاء

اثر شوری بر خصوصیات جوانه‌زنی و رشد اولیه گیاهچه گیاه دارویی اسفرزه (*Plantago ovata*)

مصطفی شافع^۱، سید وحید اسلامی^۲

۱: دانشجوی کارشناسی ارشد تکنولوژی بذر دانشکده کشاورزی دانشگاه بیرجند

۲: استادیار گروه زراعت دانشکده کشاورزی دانشگاه بیرجند

s_v_eslami@yahoo.com

به منظور بررسی واکنش جوانه‌زنی و رشد گیاهچه گیاه دارویی اسفرزه به تنش شوری، آزمایشی در قالب طرح بلوک‌های کامل تصادفی با ۷ سطح شوری (غلظت‌های صفر، ۱۰، ۲۰، ۴۰، ۸۰، ۱۶۰ و ۳۲۰ میلی‌مولار کلرید سدیم) با ۳ تکرار اجرا گردید. نتایج این تحقیق نشان داد که اگرچه شوری تأثیر منفی معنی داری بر کلیه خصوصیات جوانه‌زنی و رشد گیاهچه داشت، حساسیت پارامترهای مورد بررسی به تنش شوری یکسان نبود. برآوردهای مدل لجستیک سه پارامتری برازش داده شده نشان داد که در کل حساسیت ریشه‌چه نسبت به تنش شوری بیش‌تر از ساقه‌چه بود و در بین کلیه پارامترهای مورد بررسی طول ریشه‌چه حساسترین پارامتر به تنش شوری بود.

کلمات کلیدی: مدل لجستیک، ریشه‌چه، ساقه‌چه.